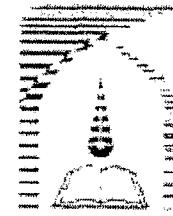

٢٠١٥

٩٩.٤ ✓

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده فنی و مهندسی

بخش مهندسی شیمی

گروه بیوتکنولوژی

مدل سازی و شبیه سازی فرایند تولید اینترفرون گاما

انسانی نوترکیب در بیوراکتور همزندار ناپیوسته

خوارک دهی شده

نگارش

سپیده حامدی

اساتید راهنما

دکتر جعفر توفیقی داریان

دکتر سید صفاعی فاطمی

استاد مشاور

دکتر رسول خلیل زاده

۱۳۸۶ دی

۴۹۰۲۷

بسم الله تعالى

تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان

خانم سپیده حامدی پایان نامه ۹ واحدی خود را با عنوان مدلسازی و شبیه سازی

فرآیند تولید اینترفرن گامای انسانی نوترکیب در بیوراکتور همزن دار ناپیوسته

خوارک دهی شده در تاریخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۶ ارائه کردند.

اعضای هیات داوران نسخه نهایی این پایان نامه را از نظر فرم و محتوا تایید کرده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد مهندسی شیمی - بیوتکنولوژی پیشنهاد می کنند.

عضو هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	اعضا
استاد راهنمای	دکتر جعفر توفیقی خاریط	استاد	(ن)
استاد مشاور	دکتر رسول خلیل زاده	استادیار	(خ)
استاد ناظر	دکتر سید عباس شجاع الساداتی	استاد	(خ)
استاد ناظر	دکتر فاطمه تابنده	استادیار	ناظمه نایب
مدیر گروه (یا نماینده گروه تخصصی)	دکتر سید عباس شجاع الساداتی	استاد	(خ)
استاد معاون رئیس	دکتر سید صفائی فاطمی	استادیار	(خ)

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل معهد فی شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) خود مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته هندسی است که در سال ۱۳۸۶ در دانشکده فنی - هندسی راهنمایی سرکار خانم / جناب آقای دکتر حسن رضوی داریان مشاور سرکار خانم / جناب آقای دکتر سید صالح علی خاچی پسر اول خلیلزاده و مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تادیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگا می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالعه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفاده حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقيف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش تأمین نماید.

ماده ۶: اینجانب سیده حامدی

تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی

تاریخ و امضای

۱۳۸۶/۱۲/۱۲

دستورالعمل حق مالکیت مادی و معنوی در عورده نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیات علمی، دانشجویان، دانش آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عنوانین پایان‌نامه، رساله و مرحهای تحقیقاتی که با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد ذیل را رعایت نمایند:

ماده ۱- حقوق مادی و معنوی پایان نامه‌ها / رساله‌های مصوب دانشگاه متعلق به دانشگاه است و هرگونه بهره‌برداری از آن باید با ذکر نام دانشگاه و رعایت آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مصوب دانشگاه باشد.

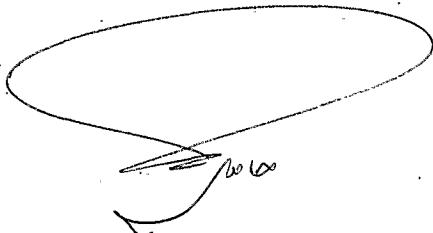
ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان نامه / رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و استاد راهنمای مسئول مکاتبات مقاله باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه / رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب حاصل از نتایج پایان نامه / رساله و تمامی مرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با مجوز کتبی صادره از طریق حوزه پژوهشی دانشگاه و بر اساس آئین‌نامه‌های مصوب انجام می‌شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه در چشواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان نامه / رساله و تمامی مرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنمای یا مجری طرح از طریق حوزه پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این دستورالعمل در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۱۲۸۴/۴/۲۵ در شورای پژوهشی دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب لازم الاجرا است و هرگونه تخلف از مفاد این دستورالعمل، از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری خواهد بود.

محمد حسینی

لعدیم به

روان پاک مادرم

فصح ترین قصیده عطوفت، صبر و ایثار

و

پدرم

اسطوره عشق و غزل ناب استحامت

مشکر و قدردانی:

نون واللهم و ما يطرون

از استاد محترم آقایان دکتر جعفر توفیقی داریان و دکتر سید صحاحی فاطمی به حاضر حیات او را همانی های ارزشمند شان در راستای پیشرفت این پژوهه کمال مشکر و اندان را دارم. از جناب آقای دکتر رسول خلیل زاده به دلیل مشورت های بی دینشان پاسکنارم. همچنین از مسئولین آزمایشگاه تحقیرپژوهشگاه ملی ریتمیک وزیریست فناوری که در طول این تحقیق از هیچ کلی فروکذار ننمودند، مشکر و قدردانی می ناییم.

چکیده

ایترفرون گاما به عنوان یکی از پروتئین‌های نوترکیب تولید شده در دو دهه گذشته، به واسطه کاربرد بالینی آن از اهمیت فوق العاده‌ای برخوردار است. هدف عمله این پژوهش، مدل‌سازی و شبیه‌سازی فرایند تولید ایترفرون گاما انسانی توسط باکتری نوترکیب /شریشیاکلی در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده می‌باشد. در ابتدا به منظور بررسی رفتار رشد باکتری قبل از القا، پرکاربردترین مدل‌های رشد زیستی انتخاب شدند. ثابت‌های سیتیکی این مدل‌ها با استفاده از برازش غیرخطی نتایج تجربی فرایند ناپیوسته با معادلات مدل حاصل شدند. اختلاف میان نتایج تجربی و مدل‌های رشد با شاخص‌های آماری فیشر (FC) و δ^2 بررسی شد. کمترین مقدار این شاخص‌ها مربوط به مدل رشد تسیر $(\delta^2 = 1/67 \times 10^{-6})$ و $FC = 1/02$ بود. رشد ریزسازواره در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده پس از القا با انتخاب چند مدل رشد وابسته به غلظت محصول و سوبسترا بررسی شد. نتایج آماری بر مناسب بودن مدل رشد لونشپیل $(FC = 1/18 \times 10^{-4})$ و $\delta^2 = 1/1$ دلالت داشت. برای بررسی نتایج تجربی تولید ایترفرون گاما بعد از القا، از مدل تولید لودکینگ-پیرت استفاده شد. ثابت‌های وابسته و غیروابسته به رشد در شرایط ثابت بودن شدت رشد ویژه قبل از القا به ترتیب برابر با $0/021$ و $0/0035$ و در شرایط متغیر بودن آن، به ترتیب برابر با $0/96$ و $0/0035$ گزارش شد. مصرف سوبسترا، آمونیوم و فسفات و تولید توده سلولی و ایترفرون گاما در فرایندهای ناپیوسته و ناپیوسته خوراک‌دهی شده از طریق حل عددی معادله‌های موازنه جرم با استفاده از روش رانگ-کوتای مرتبه چهار در محیط نرم‌افزاری ویزوال‌بیسیک شبیه‌سازی شد. نتایج شبیه‌سازی با ۹۵٪ اطمینان با نتایج تجربی مطابقت داشت (روش آماری T-test). در پایان شدت مصرف اکسیژن با یک رابطه مشابه با لودکینگ-پیرت مدل‌سازی شد و ثوابت وابسته و غیروابسته به رشد $1/1024$ و $0/0009$ به دست آمد. ضریب انتقال جرم حجمی اکسیژن ($k_L \alpha$) با استفاده از روش‌های دینامیک و موازنه اکسیژن در مدت رشد محاسبه شد. با استفاده از نرم‌افزار Table Curve، یک رابطه چند جمله‌ای کاهشی برای $k_L \alpha$ بر حسب وزن خشک توده سلولی $(k_L \alpha = 0.087(1 + 2.109x + 0.212x^2)^{-0.25})$ در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده به دست آمد.

واژه های کلیدی: اثریشیاکلی نو ترکیب، اینترفرون گاما، مدل سازی، شبیه سازی، ضریب انتقال جرم
حجمی اکسیژن

۱	فصل اول مقدمه
۲	۱-۱- مقدمه
۵	فصل دوم مروری بر مطالعات پیشین
۶	۲-۱- فناوری DNA نوترکیب
۶	۲-۱-۱- سامانه های بیان کننده پروتئین نوترکیب
۷	۲-۱-۱-۱- باکتری / شریشیاکلی
۸	۲-۱-۲- اصول بیان پروتئین های نوترکیب در / شریشیاکلی
۸	۲-۳- پایداری پلاسمید
۹	۲-۴- پرومودر
۱۰	۲-۵- مکان پروتئین در سلول
۱۰	۲-۵-۱- بیان سیتوپلاسمی
۱۱	۲-۵-۲- بیان پیری پلاسمی
۱۱	۲-۳-۵- بیان به صورت ترشح خارج سلولی
۱۱	۲-۲- ایترفرون گاما
۱۱	۲-۱-۲- ایترفرون
۱۲	۲-۲-۲- ویژگی های ایترفرون گاما
۱۳	۲-۲-۳- کاربردهای ایترفرون گاما
۱۳	۴-۲-۲- سابقه تولید ایترفرون گاما نوترکیب در جهان
۱۵	۵-۲-۲- سابقه تولید ایترفرون گاما نوترکیب در ایران
۱۵	۳-۲- کشت با تراکم سلولی بالا
۱۶	۱-۳-۲- فرآیند ناپیوسته خوراک دهی شده
۱۸	۲-۳-۲- اجرای روش های مختلف خوراک دهی
۱۹	۲-۲-۳-۲- خوراک دهی با شدت ثابت
۲۰	۲-۲-۳-۲- خوراک دهی نمائی

۲۲	pH-stat -۳-۲-۳-۲
۲۲	DO-stat -۴-۲-۳-۲
۲۲	- خوراک دهی دوره‌ای ۵-۲-۳-۲
۲۳	- سایر روش‌های خوراک دهی ۶-۲-۳-۲
۲۳	- روش‌های خوراک دهی پس از القاء در تولید پروتئین در /شریشیاکلی ۷-۲-۳-۲
۲۴	- بهینه‌سازی محیط کشت ۳-۳-۲
۲۴	- بهینه‌سازی شرایط القاء ۴-۳-۲
۲۴	- بهبود شرایط هیدرودینامیک ۵-۳-۲
۲۵	- اکسیژن ۱-۵-۳-۲
۲۵	- اختلاط ۲-۵-۳-۲
۲۵	- کف ۳-۵-۳-۲
۲۶	- مدل‌سازی و شبیه‌سازی بیوراکتور ناپیوسته خوراک دهی شده ۴-۲
۲۸	- طبقه‌بندی مدل‌های رشد زیستی ۱-۴-۲
۳۴	- فرمول‌بندی معادلات موازن ۲-۴-۲
۳۴	- موازن ۱-۲-۴-۲
۳۵	- مدل‌سازی‌های انجام شده در فرایند ناپیوسته خوراک دهی شده ۲-۲-۴-۲
۳۶	- شانخص‌های آماری ۳-۴-۲
۳۶	- انتقال جرم گاز-مایع ۵-۲
۳۷	- تعیین ضریب انتقال جرم حجمی اکسیژن ۱-۵-۲
۳۸	- روش ضریب بازده ۱-۱-۵-۲
۳۸	- روش دینامیک ۲-۱-۵-۲
۴۰	- روش دینامیک اصلاح شده ۳-۱-۵-۲
۴۱	- روش اکسیداسیون سولفات سدیم ۱-۵-۲
۴۱	- روش موازن ۱-۵-۲
۴۲	فصل سوم مواد و روش‌ها ۱-۵-۲

۴۳	۱-۳- مواد و وسایل.....
۴۳	۱-۱-۳- میزبان و پلاسمید.....
۴۳	۲-۱-۳- محیط کشت.....
۴۴	۳-۱-۳- آنتی بیوتیک.....
۴۴	۴-۱-۳- اسپکترو فتو متر.....
۴۵	۵-۱-۳- انکوباتور.....
۴۵	۶-۱-۳- فرمانتور.....
۴۵	۱-۶-۱-۳- مخزن فرمانتور.....
۴۶	۲-۶-۱-۳- همزن.....
۴۶	۳-۶-۱-۳- هوادهی.....
۴۷	۴-۶-۱-۳- pH کنترل.....
۴۷	۵-۶-۱-۳- کنترل اکسیژن محلول.....
۴۷	۶-۶-۱-۳- کنترل کف.....
۴۷	۷-۶-۱-۳- سیستم گاز خروجی.....
۴۸	۷-۱-۳- پمپ خوراک دهی.....
۴۸	۸-۱-۳- دستگاه آنالیزور گاز.....
۴۸	۲-۳- روش ها.....
۴۸	۱-۲-۳- تهیه مایه تلقیح.....
۴۸	۲-۲-۳- اندازه گیری جذب نوری (OD) تعلیق میکروبی.....
۴۹	۳-۲-۳- سنجش وزن خشک سلول.....
۴۹	۴-۲-۳- آماده سازی فرمانتور.....
۵۰	۵-۲-۳- کشت ناپیوسته.....
۵۰	۶-۲-۳- کشت ناپیوسته خوراک دهی شده.....
۵۰	۷-۲-۳- تعیین ضریب انتقال جرم.....
۵۰	۱-۷-۲-۳- روش دینامیک.....
۵۱	۲-۷-۲-۳- روش موازنہ اکسیژن.....

۵۱	۳-۲-۸- روشن انتخاب بهترین مدل سیتیکی رشد و تولید.....
۵۲	۳-۲-۹- روشن حل عددی معادلات موازنه جرم.....
۵۴	فصل چهارم نتایج و بحث.....
۵۰	۴-۱- مدل‌سازی.....
۵۰	۴-۱-۱-۱- مدل‌سازی فرایند ناپیوسته.....
۵۶	۴-۱-۱-۱-۱- بررسی نتایج تجربی با مدل مونود.....
۵۸	۴-۱-۱-۱-۲- بررسی نتایج تجربی با مدل تسیر.....
۵۹	۴-۱-۱-۳- بررسی نتایج تجربی با مدل کونتویس.....
۶۰	۴-۱-۱-۴- بررسی نتایج تجربی با مدل هالدان.....
۶۱	۴-۱-۱-۵- بررسی نتایج تجربی با مدل موذر.....
۶۲	۴-۱-۱-۶- بررسی نتایج تجربی با مدل ورهاست.....
۶۳	۴-۱-۱-۷- بررسی نتایج تجربی با مدل‌های بون و ادواردز.....
۶۴	۴-۱-۱-۸- انتخاب بهترین مدل رشد.....
۶۶	۴-۲-۱-۱- مدل‌سازی فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده.....
۶۶	۴-۲-۱-۲-۱- مدل‌سازی فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده قبل از القا.....
۶۶	۴-۲-۱-۲-۲-۱- مدل‌سازی فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده پس از القا.....
۶۷	۴-۲-۲-۱-۱- تعیین سیتیک رشد باکتری نوترکیب.....
۶۹	۴-۲-۲-۲-۱-۱- تعیین سیتیک تولید محصول.....
۷۰	۴-۲-۲-۲-۱-۲- فرمول‌بندی معادلات موازنه جرم.....
۷۰	۴-۲-۲-۳-۱-۱- مدل‌سازی مصرف فسفات و آمونیوم در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده ...
۷۱	۴-۲-۲-۳-۲- شیبیه‌سازی.....
۷۱	۴-۲-۱-۱- شیبیه‌سازی فرایند ناپیوسته.....
۷۱	۴-۲-۱-۲-۱- شیبیه‌سازی تغییرات غلظت گلوکر موجود در محیط کشت.....
۷۳	۴-۲-۱-۲-۲-۱- شیبیه‌سازی غلظت توده سلولی (رشد ریزسازواره).....
۷۴	۴-۲-۲-۲-۱- شیبیه‌سازی فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده.....

۷۴	۱-۲-۲-۴- شبیه‌سازی فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده بدون القا.....
۷۴	۱-۱-۲-۲-۴- شبیه‌سازی گلوکز موجود در محیط کشت.....
۷۶	۱-۲-۲-۴- شبیه‌سازی غلظت توده سلولی.....
۷۸	۱-۳-۱-۲-۲-۴- شبیه‌سازی شدت حجمی خوراک ورودی.....
۷۹	۱-۴-۱-۲-۲-۴- شبیه‌سازی مصرف فسفات در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده.....
۸۰	۱-۴-۵-۱-۲-۲-۴- شبیه‌سازی آمونیوم موجود در محیط کشت.....
۸۱	۱-۲-۲-۲-۲-۴- شبیه‌سازی فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده همراه با القا.....
۸۱	۱-۱-۲-۲-۲-۴- شبیه‌سازی تغییرات غلظت گلوکز موجود در محیط کشت.....
۸۲	۱-۲-۲-۲-۲-۴- شبیه‌سازی تغییرات وزن خشک توده سلولی.....
۸۴	۱-۳-۲-۲-۲-۴- شبیه‌سازی تولید پروتئین نوترکیب درون‌سلولی.....
۸۶	۱-۴- تعیین ضریب انتقال جرم حجمی اکسیژن در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده.....
۸۸	۱-۱-۳-۴- مدل‌سازی و شبیه‌سازی شدت مصرف اکسیژن.....
۹۰	فصل پنجم جمع‌بندی و پیشنهادها.....
۹۱	۱-۵- جمع‌بندی.....
۹۳	۲-۵- پیشنهادها.....
۹۵	فصل ششم مراجع.....
۱۰۹	واژه نامه فارسی به انگلیسی.....
۱۱۱	واژه نامه انگلیسی به فارسی.....

فهرست جداول:

جدول ۱-۲- مدل‌های رشد غیر ساختاری وابسته به غلظت سوبسترا.....	۲۹
جدول ۲-۲- مدل‌های رشد غیر ساختاری وابسته به غلظت توده سلولی.....	۳۰
جدول ۲-۳- مدل‌های رشد غیر ساختاری وابسته به غلظت سوبسترا و توده سلولی.....	۳۱
جدول ۲-۴- مدل‌های رشد غیر ساختاری وابسته به غلظت محصول.....	۳۱
جدول ۲-۵- مدل‌های رشد غیر ساختاری وابسته به غلظت سوبسترا و محصول.....	۳۲
جدول ۲-۶- مدل‌های سینتیکی رشد در بیوراکتور ناپیوسته خوراک دهی شده.....	۳۵
جدول ۳-۱- ترکیب شیمیایی محیط کشت M9 اصلاح شده و محلول خوراک در فرایندهای ناپیوسته و ناپیوسته خوراک دهی شده	۴۴
جدول ۳-۲- شرایط عملیاتی فرمانتور	۵۰
جدول ۴-۱- مدل‌های رشد بررسی شده جهت انتخاب مدل بهینه به منظور پیش‌بینی رفتار باکتری	۵۶
جدول ۴-۲- محاسبه متغیرهای مورد نیاز برای به دست آوردن ثابت‌های مدل مونود.....	۵۷
جدول ۴-۳- ثابت‌های حاصل از برآش نتایج تجربی با مدل مونود در فرایند ناپیوسته	۵۸
جدول ۴-۴- ثابت‌های حاصل از برآش نتایج تجربی با مدل تسیر در فرایند ناپیوسته	۵۹
جدول ۴-۵- محاسبات به منظور به دست آوردن ثابت‌های مدل کونتویس در فرایند ناپیوسته	۵۹
جدول ۴-۶- ثابت‌های به دست آمده از برآش نتایج تجربی با مدل کونتویس در فرایند ناپیوسته	۶۰
جدول ۷-۴- ثابت‌های حاصل از برآش غیر خطی نتایج تجربی با مدل موزر در فرایند ناپیوسته.....	۶۲
جدول ۸-۴- ثابت‌های حاصل از برآش خطی نتایج تجربی با مدل ورالاست در فرایند ناپیوسته	۶۳
جدول ۹-۴- ثابت‌های حاصل از برآش غیر خطی نتایج تجربی با مدل بون در فرایند ناپیوسته.....	۶۳
جدول ۱۰-۴- ثابت‌های حاصل از برآش غیر خطی نتایج تجربی با مدل ادواردز در فرایند ناپیوسته	۶۴
جدول ۱۱-۴- مقادیر شاخص‌های آماری فیشر و F^2 برای تعیین مناسب‌ترین مدل رشد باکتری	۶۴
جدول ۱۲-۴- مدل‌های رشد منتخب برای بررسی تولید ایترفرون گامای انسانی پس از القا	۶۷
جدول ۱۳-۴- ثابت‌های مدل‌های رشد و مقادیر آماری F^2 و FC برای تعیین مناسب‌ترین مدل رشد پس از القا در فرایند ناپیوسته خوراک دهی شده (خوراک دهی نمائی با μ ثابت قبل از القا)	۶۸
جدول ۱۴-۴- ثابت‌های مدل‌های رشد و مقادیر آماری F^2 و FC برای تعیین بهترین مدل پس از القا در فرایند ناپیوسته خوراک دهی شده (خوراک دهی نمائی با μ متغیر)	۶۹

فهرست شکل‌ها:

شکل ۱-۲- اهمیت نحوه خوراک‌دهی در فرایندهای ناپیوسته خوراک‌دهی شده	۱۹
شکل ۲-۲- ترکیب راکتور و مدل رشد زیستی	۲۷
شکل ۲-۳- طبقه بندي مدل‌های رشد زیستی	۲۸
شکل ۴-۲- مراحل انتقال اکسیژن از حباب‌های هوا به درون سلول	۳۷
شکل ۵-۲- تغییرات درصد اکسیژن بر حسب زمان در روش دینامیک	۳۹
شکل ۶-۲- تغییرات غلظت اکسیژن محلول با زمان در روش دینامیک اصلاح شده	۴۱
شکل ۳-۱- نمایی از عملکرد فرمانتور بیوفلو ۳۰۰۰	۴۵
شکل ۴-۱- تغییرات شدت رشد ویژه باکتری/اشریشیاکلی نوترکیب بر حسب غلظت گلوکز	۵۵
شکل ۴-۲- تغییرات عکس شدت رشد ویژه باکتری اشریشیاکلی نوترکیب بر حسب عکس متوسط غلظت گلوکز در فرایند ناپیوسته	۵۸
شکل ۴-۳- عکس شدت رشد ویژه بر حسب نسبت متوسط غلظت توده سلولی به گلوکز برای محاسبه ثابت‌های مدل کونتویس در فرایند ناپیوسته	۶۰
شکل ۴-۴- تغییرات عکس شدت رشد ویژه با متوسط غلظت گلوکز برای محاسبه ثابت‌های مدل هالدان در فرایند ناپیوسته	۶۱
شکل ۴-۵- تغییرات شدت رشد ویژه بر حسب متوسط وزن خشک توده سلولی در حضور گلوکز برای به‌دست آوردن ثابت‌های مدل ورهاست در فرایند ناپیوسته	۶۳
شکل ۴-۶- شبیه‌سازی مصرف گلوکز در فرایند ناپیوسته در عدم حضور IPTG (بدون در نظر گرفتن ضریب بقا)	۷۲
شکل ۴-۷- شبیه‌سازی مصرف گلوکز در فرایند ناپیوسته در عدم حضور IPTG (با در نظر گرفتن ضریب بقا)	۷۲
شکل ۴-۸- شبیه‌سازی رشد باکتری مولد ایترفرون گاما در فرایند ناپیوسته در عدم حضور IPTG	۷۳
شکل ۴-۹- شبیه‌سازی غلظت گلوکز در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده در عدم حضور IPTG با مدل رشد تسیر در فاز ناپیوسته و $\mu_{set} = 0/15 \mu$ در فاز ناپیوسته خوراک‌دهی شده	۷۵
شکل ۴-۱۰- شبیه سازی غلظت گلوکز در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده در حضور IPTG با مدل رشد تسیر در فاز ناپیوسته و μ متغیر در فاز ناپیوسته خوراک‌دهی شده	۷۶

- شكل ۱۱-۴- شبیه‌سازی تولید توده سلولی در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده در عدم حضور IPTG با سیتیک رشد تسیر در فاز ناپیوسته و $\mu_{set} = 0.15$ در فاز ناپیوسته خوراک‌دهی شده ۷۷.....
- شكل ۱۲-۴- شبیه‌سازی تولید توده سلولی در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده در عدم حضور IPTG با مدل رشد تسیر در فاز ناپیوسته و μ متغیر در فاز ناپیوسته خوراک‌دهی شده ۷۷.....
- شكل ۱۳-۴- شبیه سازی شدت حجمی خوراک در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده در عدم حضور IPTG و با $\mu_{set} = 0.15$ ۷۸.....
- شكل ۱۴-۴- شبیه‌سازی شدت حجمی خوراک در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده در عدم حضور IPTG و با μ متغیر ۷۹.....
- شكل ۱۵-۴- شبیه‌سازی میزان مصرف فسفات در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده در عدم حضور IPTG و با $\mu_{set} = 0.15$ ۸۰.....
- شكل ۱۶-۴- شبیه‌سازی میزان مصرف آمونیوم در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده در عدم حضور IPTG و با $\mu_{set} = 0.15$ ۸۰.....
- شكل ۱۷-۴- شبیه‌سازی تغییرات غلظت گلوکز در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده توام با القا با $\mu_{set} = 0.12$ قبل از القا و استفاده از مدل‌های رشد لونشپیل و تولید لودکینگ-پیرت بعد از القا ۸۱.....
- شكل ۱۸-۴- شبیه‌سازی تغییرات غلظت گلوکز در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده توام با القا با μ متغیر قبل از القا و استفاده از معادله‌های رشد لونشپیل و تولید لودکینگ-پیرت بعد از القا ۸۲.....
- شكل ۱۹-۴- شبیه‌سازی تولید توده سلولی در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده توام با القا با $\mu_{set} = 0.12$ قبل از القا و استفاده از مدل‌های رشد لونشپیل و تولید لودکینگ-پیرت بعد از القا ۸۳.....
- شكل ۲۰-۴- شبیه‌سازی تولید توده سلولی در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده توام با القا با μ متغیر قبل از القا و استفاده از مدل‌های رشد لونشپیل و تولید لودکینگ-پیرت بعد از القا ۸۴.....
- شكل ۲۱-۴- شبیه‌سازی غلظت ایترفرون گاما در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده توام با القا و با $\mu_{set} = 0.12$ قبل از القا و استفاده از مدل تولید لودکینگ-پیرت بعد از القا ۸۵.....
- شكل ۲۲-۴- شبیه‌سازی غلظت ایترفرون گاما در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده توام با القا با شدت رشد ویژه متغیر قبل از القا و استفاده از مدل تولید لودکینگ-پیرت بعد از القا ۸۵.....
- شكل ۲۳-۴- میزان مصرف اکسیژن در فرایند ناپیوسته خوراک‌دهی شده با خوراک‌دهی نمائی با شدت رشد ویژه ثابت ($\mu_{set} = 0.15$) در عدم حضور IPTG ۸۶.....

شکل ۲۴-۴- تغییرات ضریب انتقال جرم حجمی اکسیژن در فرایند ناپیوسته خوراک دهی شده با
خوراک دهی نمائی باشدت رشد ویژه ثابت ($\mu_{set} = 0.15$) در عدم حضور IPTG ۸۸.....

شکل ۲۵-۴- تغییرات شدت مصرف ویژه اکسیژن بر حسب شدت رشد ویژه در فرایند ناپیوسته
خوراک دهی شده در عدم حضور IPTG ۸۹.....

علامت

عنوان	علامت اختصاری
حجم کاری فرمانتور (m^3)	V
حجم فرمانتور در زمان t (m^3)	V_t
شدت جریان حجمی خوراک ورودی ($m^3 s^{-1}$)	$F(t)$
شدت جریان جرمی خوراک ورودی ($g s^{-1}$)	$M_s(t)$
وزن خشک توده سلولی ($g L^{-1}$)	x
وزن خشک توده سلولی در آغاز هر مرحله خوراک دهی ($g L^{-1}$)	x_i
بیشینه غلظت توده سلولی (ثابت سیتیکی معادله ورهاست) ($g L^{-1}$)	x_m
غلظت سوبسترا ($g L^{-1}$)	S
غلظت اولیه سوبسترا محدود کننده در فرمانتور ($g L^{-1}$)	S_0
غلظت سوبسترای داخل فرمانتور در شروع هر مرحله خوراک دهی ($g L^{-1}$)	S_i
غلظت سوبسترای محدود کننده در خوراک ورودی در فرایند ناپیوسته خوراک دهی شده ($g L^{-1}$)	S_F
شدت رشد ویژه تنظیم شده در فرایند ناپیوسته خوراک دهی شده (S^{-1})	μ_{set}
بیشینه شدت رشد ویژه (S^{-1})	μ_{max}
ثابت اشباع ($g L^{-1}$)	k_s
ثابت بازدارندگی در معادلات رشد ($g L^{-1}$)	k_i
ثابت مدل رشد استانیسکیس ($L g^{-1} t^{-1}$)	k_1
ثابت مدل رشد استانیسکیس ($L g^{-1} t^{-1}$)	k_2
ثابت مدل رشد هاگلن (S ⁻¹)	k'_1
ثابت مدل رشد هاگلن (S ⁻¹)	k'_2
ثابت مدل رشد هاگلن (g L ⁻¹)	k'_3
بازه زمانی خوراک دهی نمائی در فرایند ناپیوسته خوراک دهی شده (S)	h

$Y_{x/s}$	ضریب بازدهی تولید توده سلولی به ازای مصرف سوبسترا
t	زمان فرایند (S)
t_b	زمان پایان فرایند ناپیوسته (S)
P	غلظت محصول (g L^{-1})
P_L	غلظت محدود کننده محصول (g L^{-1})
k_p	ثابت سیتیکی در معادلات رشد وابسته به تولید محصول (g L^{-1})
$Y_{p/x}$	ضریب بازدهی تولید محصول به ازای تولید توده سلولی
$Y_{p/s}$	ضریب بازدهی تولید محصول به ازای مصرف سوبسترا
β	عبارت غیر وابسته به رشد در معادله لودکینگ-پیرت (S^{-1})
α	عبارت وابسته به رشد در معادله لودکینگ-پیرت
k_d	ضریب مرگ (S^{-1})
m	ضریب بقا (S^{-1})
y_{exp}	نتیجه تجربی
y_{mod}	نتایج بدست آمده از مدل‌سازی
\bar{y}_{exp}	میانگین نتایج تجربی
\bar{y}_{mod}	میانگین نتایج مدل‌سازی
n	تعداد نتایج تجربی
k	تعداد متغیرهای مجھول
Δij^2	مریع تفاضل نتایج مدل و تجربی
ω_j	وزن هر متغیر (اغلب بیشینه مقدار هر متغیر)
C_L	غلظت اکسیژن محلول در محیط کشت (g L^{-1})
C_L^*	غلظت اشباع اکسیژن در محیط کشت (g L^{-1})
q_{0_2}	شدت مصرف (جدب) ویژه اکسیژن (S^{-1})
$k_L a$	ضریب انتقال جرم حجمی اکسیژن (S^{-1})
P_g	توان ورودی به محیط کشت توسط همزن